

29.4.2019

Julkisen hallinnon tietovarantojen yleisen ohjauksen valmisteluryhmä

Asettaminen Valtiovarainministeriö on tänään asettanut julkisen hallinnon tietovarantojen yleisen ohjauksen valmisteluryhmän.

Toimikausi 13.5.2019 – 31.5.2020

Tausta Eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (tiedonhallintalaki, HE 284/2018). Tiedonhallintalain 6 §:ssä säädetään valtiovarainministeriön tehtävästä ohjata julkisen hallinnon yhteisten tietovarantojen yhteentoimivuutta. Tehtävän toteuttamiseksi valtiovarainministeriö huolehtii yhdessä ministeriöiden kanssa julkisen hallinnon tiedonhallintakartan ylläpidosta ja ylläpitää julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisen yleisiä linjauksia yhteisten tietovarantojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edistämiseksi. Julkisen hallinnon tiedonhallintakartan sisällössä olisi samoja elementtejä kuin tietohallintolaissa tarkoitettussa julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin kuvauksessa.

Voimassa olevassa julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetussa laissa (634/2011, tietohallintalaki) säädetään viranomaisten velvoitteesta suunnitella ja kuvata kokonaisarkkitehtuurinsa sekä noudattaa tietojärjestelmien yhteentoimivuuden varmistamiseksi toimialakohtaisia yhteentoimivuutta edistäviä määräyksiä ja kuvauksia. Yhteentoimivuuden toteutumisen varmistamiseksi julkisen hallinnon tasolla on tiedonhallintalakiin sisällytetty säännökset valtiovarainministeriön tehtävästä huolehtia julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin suunnittelusta ja kuvaamisesta sekä arkkitehtuurin edellyttämien tietojärjestelmien yhteentoimivuuden kuvausten ja määritysten laatimisesta. Tiedonhallintalailla kumotaan tietohallintolaki.

Kokonaisarkkitehtuurin kuvausveloitteen toteuttamista ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edistämistä on tuettu Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) osana toimivassa Julkisen hallinnon tietohallinnon kokonaisarkkitehtuuryöryhmässä (JHKA). Eri toimialoilla on toiminnassa myös toimialakohtaisia työryhmiä.

Tiedonhallintalaki vaikuttaa julkisen hallinnon viranomaisten suunnittelu- ja ohjaustehtävien sisältöön. Nykyisten tehtävien ja toimintatapojen muuttaminen vastaamaan tiedonhallintalaissa säädettyjä velvoitteita edellyttää laaja-alaista valmistelua tehtävistä vastaavien viranomaisten kesken.

Tavoitteet

Julkisen hallinnon tietovarantojen yleisen ohjauksen valmistelun tavoitteena on suunnitella toimintatavat ja menettelyt viranomaisten tietovarantojen keskinäinen yhteentoimivuuden varmistamiseksi tiedonhallintalain tarkoituksen mukaisesti.

Valmistelun tavoitteena on muodostaa sisältö julkisen hallinnon tiedonhallinnan järjestämistä koskevan kuvauksen (*tiedonhallintakartta*) ja ylläpitomenettelyt kuvauksen sisältämän tiedon ylläpitämiseksi. Tiedonhallintalaissa tiedonhallintakartan tarkoituksena on määritelty riittävän laaja ja kattava kuvauksen muodostaminen julkisen hallinnon toimintaa tukevan tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietovarantojen välisistä tietovirroista keskeisten yhteentoimivuuden ongelmakohtien sekä niiden vaikutusten arvioimiseksi. Lisäksi kuvaus muodostaisi jatkossa paremmat lähtökohdat arvioida laajojen hallinnollisten tai rakenteellisten muutosten vaikutuksia tiedonhallinnasta vastaaville viranomaisille.

Tietovarantojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuutta edistävien linjausten tarkoituksena olisi semanttista yhteentoimivuuden varmistaminen julkisen hallinnon yhteisissä tietovarannoissa tietojärjestelmien vaihtamien tietoineistojen muotojen ja merkityssisältöjen osalta. Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi muun muassa sitä, että julkisen hallinnon yhteisten tietovarantojen sanastojen määrittelyä sekä toimialakohtaisten yhteentoimivuuden linjausten laatimista koordinoitaisiin ja ohjattaisiin yhteisten menettelyn avulla. Linjausten ylläpito tarkoittaisi myös yhteentoimivuuden toteuttamisessa tarvittavien tietomäärittysten kokoamista yhteiseen palveluun saataville, kehityshankkeissa syntyvien määritysten harmonisointia ja linkittämistä Euroopan unionin tasoiseen määritystyöhön sekä määritysten käyttökelpoisuuden varmistavaa hallintamallia.

Tehtävät

Julkisen hallinnon tietovarantojen yleisen ohjauksen valmisteluryhmän tehtävänä on:

- Määrittellä tiedonhallintalain 6 §:ssä tarkoitetun tiedonhallintakartan sisältö ja suunnitella tiedonhallintakartan ylläpidon organisointi ja menettelytavat
- Kartoittaa ja analysoida voimassa olevat julkisen hallinnon yhteentoimivuutta edistävät linjaukset ja tehdä ehdotukset niiden kehittämisestä
- Suunnitella tiedonhallinnan yleisten linjausten valmistelun ja ylläpidon organisointi ja menettelytavat,
- Suunnitella tiedonhallintalain 22.3 ja 30 §:ssä tarkoitetut menettelyt useiden viranomaisten välisen tiedon luovutuksen kartoittamiseen sekä teknisten rajapintojen avulla tapahtuvan tiedon luovuttamisen yhteiseen suunnitteluun

Tuotokset

Julkisen hallinnon tietovarantojen yleisen ohjauksen valmisteluryhmän tuotokset ovat:

- Kuvaus tiedonhallintakartan sisällöstä
- Suunnitelma tiedonhallintakartan ylläpidon organisoinnista ja menettelytavoista
- Kuvaus voimassa olevista julkisen hallinnon tietovarantojen yhteentoimivuutta edistävästä linjauksista

- Suunnitelma julkisen hallinnon tietovarantojen yhteentoimivuutta edistävästä linjausten kartoittamisesta tiedonhallintalain 30.4 §:n mukaisesti
- Kuvaus hyvästä käytännöstä usean viranomaisen välisen tiedonluovutuksen suunnittelusta

Organisointi

N.N. valtiovarainministeriö (puheenjohtaja)
N.N. valtioneuvoston kanslia
N.N. ulkoministeriö
N.N. oikeusministeriö
N.N. sisäministeriö
N.N. puolustusministeriö
N.N. valtiovarainministeriö / VKO
N.N. valtiovarainministeriö / KAO
N.N. opetus- ja kulttuuriministeriö
N.N. maa- ja metsätalousministeriö
N.N. liikenne- ja viestintäministeriö
N.N. työ- ja elinkeinoministeriö
N.N. sosiaali- ja terveysministeriö
N.N. ympäristöministeriö
N.N. Suomen Kuntaliitto ry
N.N. Kaupunki
N.N. Kaupunki

Valmisteluryhmän ohjausryhmänä toimii tiedonhallintalain täytäntöönpanon ohjausryhmä.

Valmisteluryhmä voi tarvittaessa kutsua ulkopuolisia asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Julkisen hallinnon tietovarantojen yleisen ohjauksen valmisteluryhmän työ tehdään virkatyönä. Työskentelyyn osallistuville ulkopuolisille tahoille ei makseta erillisiä korvauksia.

Ylijohtaja, ICT-johtaja

Anna-Maija Karjalainen

Lainsäädäntöneuvos, yksikön päällikkö

Sami Kivivasara

Jakelu

valtiovarainministeriö / VKO
valtiovarainministeriö / KAO